

Mona Sahlin: Avgångstal som statsråd 1995

Talare

Mona Sahlin
Vice statsminister och
jämsällldhetsminister

Datum

10 november 1995

Plats

Stockholm

- 1 Jag har sedan en lång tid bestämt mig och meddelat verkställande utskottet två saker: För det första har jag upprepat att jag inte kandiderar att bli partiledare i mars. Jag har också meddelat att jag till statsminister Ingvar Carlsson bett att få lämna mitt uppdrag som statsråd från och med nästa torsdag, den 16 november.
- 5 Det har han accepterat. Båda de här besluten har jag fattat med tanke på mig och mitt parti.

- Jag ska motivera det. För det första vill jag inte att partiet tar mer skada än vad det har gjort. Jag vill underlätta på alla sätt för partiet. Nu ska vi diskutera vem
- 10 vi vill ha som partiledare, men också på allvar ta oss tid att diskutera det politiska innehållet i vad partiet ska stå för i fortsättningen. Partiet måste få samla sig. Partiet kommer att ha en mycket bra partiledare i mars. Jag vill medverka till att regeringen som helhet nu på allvar och helhjärtat kan ägna sig åt det som är det viktiga: energibeslut, diskussionen inför EU:s regeringskonferens,
- 15 sysselsättningsfrågan, välfärdsfrågorna. Allt som är, och har varit, regerings stora uppgifter.

- Men Sahlin-debatten, om man får kalla den så, har tagit upp för stort utrymme. Jag vill att jämsällldhetsfrågorna på allvar ska diskuteras mer än min egen person.
- 20 Vilken fråga jag än ville driva skulle blockeras av intresset, spekulationerna och diskussionerna om min person och mina privata affärer. Allt det här plus att jag själv behöver ta ett steg tillbaka för att få distans har gjort att beslutet känns riktigt och rätt.

- 25 Även om en kvinna brukar tala om sin ålder... Jag är bara 38 år och har själv inga som helst tankar på att sluta vara politiker eller sluta vara en mycket aktiv socialdemokrat. På många sätt kommer jag nog bli en ännu mer aktiv socialdemokrat. Jag sitter i partiets verkställande utskott och det tänker jag fortsätta att göra. Jag har min plats i riksdagen. Jag brinner av lust att få vara

med i framtidsdebatten, både före, under och efter kongressen i mars. Jag tror på partiets framtid och att den här diskussionen behövs som jag vill vara med och driva på allvar. Lusten kan uttryckas i att jag hittills varit den enda som ville bli partiledare.

35

Låt mig också säga något om proportionerna och värderingarna av vad jag faktiskt har gjort. Vad som egentligen har hänt. Jag ska återkomma till det.

En del har sagt: kan man ha en statsminister som inte betalar sina räkningar?

- 40 Det är klart man inte kan. Det finns ingen svensk som slipper betala sina räkningar. Det har jag också gjort. Jag ska återkomma med min hela bild om vad som hänt under de här fem veckorna. 90-95 procent av de räkningar som Bosse och jag betalat under 20 år av våra yrkesaktiva liv har betalats i tid. En del av dem som är kvar, är majoriteten förseningar på en till fyra dagar. Övriga är
- 45 längre förseningar. Då betalar man för det och det har jag gjort. Dagisavgifter har jag betalat i 17 år. Det kan ni jämföra med de perioder som det har resonerats om. Många av er har begärt kreditupplysningar på mig och då får man som medborgare kopior på det. Där står det "betalningsanmärkningar: ej registrerade". Det har ingen skrivit om men jag kan ju gissa vad det stått om det
- 50 hade funnits någon betalningsanmärkning. "Kan man ha en statsminister som får besök av kronofogden?" har det stått. Jag har aldrig fått besök av kronofogden. P-böter har betalats, sent många gånger och dubbelt upp många gånger. För egen bil i tjänsten har de varit. Borttappad TV-licens på 300 kronor har varit det andra. En kvarskatt lämnade Skattemyndigheten fel uppgift på till
- 55 arbetsgivaren. Det visste inte själv om de påmint mig om det. Den skickades till kronofogden och jag betalade direkt. "Kan man ha företrädare som inte kan skilja på mitt och ditt?" har andra sagt. Jag har använt ett kort med mitt namn på som jag har ansvarat för och som jag har betalat för. Jag har lämnat in alla kvitton, till skillnad från en del andra. Förundersökningen pågår och får visa
- 60 den rättsliga bedömningen av detta. "Kan man någon med ett sådant leverne?"

Mitt liv har varit familj och politik och det ska förbli på det sättet även i fortsättningen. Vad som är moral i detta tänker jag inte kommentera idag. Däremot ska jag återkomma om det, för jag har en del tankar om det. Mycket

65 har ifrågasatts: bilarna. Varför har jag hyrt bilar i tjänsten? Varför hyr jag bil när jag kan åka statsrådsbil eller taxi frågar många misstänksamt. Jag tycker svaret är enkelt. När jag kör bil ensam känner jag mig fri och får vara ifred, bestämmer själv när jag ska åka. Jag slipper prata med någon. Jag kan sätta på Bruce

70 Springsteen och tända en cigarett. För mig har det varit att stjäla en stund till mig själv. Det är bland annat därför jag oftast inte hyrt någon bil utan kört min egen bil i tjänsten utan att ta betalt. Därför finns det inga reseräkningar under hela den här perioden. När jag hyrt bil har det varit i tjänsten.

75 Jag vill också säga något om arbetsvillkoren. Varför vill någon alls bli statsminister och vara politisk företrädare? Inte är det för att ha en bekväm tillvaro, inte för lönen, inte för att få uppleva ständig beröm utan för att det är en ytterst viktig del i demokratin. Människor, från Vänsterpartiet ut till Moderaterna brinner av att de vill saker och ting. Jag hoppas att en effekt av det
80 som många kallar Sahlin-affären blir en seriös diskussion om arbetsvillkoren för de som vill ta på sig att vara med och leda det här landet. Jag tänker inte på lönen. Det är vad den är. Även om det är konstigt att många generaldirektörer har mycket högre lön. Jag tänker på det som är viktigare: de allmänna förutsättningarna att ha en rimlig chans att klara både uppdrag, familj och hem.

85 Vår svenska tradition bjuder att politiker ska leva som vanliga människor. Många svenska politiker vill ju också kunna göra det. Att det blir ett sådant fruktansvärt liv som fortsätter idag i medierna att jag åker till Mauritius är för mig fullständigt obegripligt. Att inte begripa att lyxen för mig och min familj
90 inte var platsen, solen, stränderna eller palmerna. Det var inte det som var lyxen. Det var inte den lyxsemester vi letade efter. Lyxen var att under åtta dagar slippa bli uttittade, slippa bli pekade på, slippa bli viskade om. Lyxen var att få låtsas i åtta dagar att vi var en vanlig trebarnsfamilj. Detta var lyxen. Detta var värt pengarna. Det hade aldrig gått som en del politiska kommentatorer har ägnat sig
95 åt... att det hade varit mer politiskt korrekt att vandra på Gotland och bo på pensionat. Den lyxen gick inte att få för oss.

Kanske är tiden förbi att ett statsråd kan, med de här premisserna, leva som vanligt folk. Vardagsvillkoren är inte vanliga. Det snurrar snabbare, besluten
100 duggar tätare, resorna blir längre eftersom vi dessbättre är med i EU nu. Bevakningen blir intensivare och tyvärr blir hoten allvarligare. Det är utsatt att vara statsråd. Då tycker jag att statsråd ska ha rimliga arbetsvillkor. Om inte är jag rädd att allt fler väljer bort politiken och väljer annat. Den här debatten gäller alla som på olika sätt viger sitt liv åt politiken. Vad är priset? säger många.
105 Vad är värt vad? Jag hoppas att den debatten kan leda till det blir något bra av det här. Kom igen alla unga tjejer och killar, ni behövs ännu mer nu.

110 Sist nu, sen ska ni få fråga: Till alla er som trott och hoppats på mig men som
känner sig svikna och till dem som kommer att bli ganska ledsna över det som
jag har berättat vill jag säga: jag förstår dem. Jag förstår att många känner sig
svikna, lurade och till och med kränkta. Jag har agerat och beskrivit en del som
lett fram till en situation där jag själv har valt att avstå från regeringen och avstå
115 från att bli partiledare, som jag faktiskt velat och trott att jag blivit bra på. Nu
kommer jag att ägna all min kraft åt partiarbetet. Jag är en partimedlem som
kommer att driva jämställdhetsfrågor och alla andra viktiga framtidsfrågor. Jag
hoppas jag får chansen att visa att jag må ha varit slarvig med saker och ting men
att jag inte har skadat någon annan än mig själv. Att jag inte har försnillat en
enda krona och att jag inte vacklar i min politiska vision. Det är därför det är
120 roligt och viktigt med politik.

Källa

<div>Manuskript hämtat från [aftonbladet.se](https://www.aftonbladet.se) (2025-10-06)</div>

125

Taggar

1990-tal, 1995, Avgångstal, Kvinna, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/mona-sahlin-avgangstal-som-statsrad-1995>

130

135

140

145